

dum vita superstes animal fuerat) causa forsan est quod de venis in arteriis nullibi datur transitus, nisi per corpus, & per pulmones. Cum autem expirauerint, & pulmones moueri desinant, de venarum arteriosarum ramulis, in arteriam venosam, & inde in sinistrum ventriculum cordis sanguis permeare prohibetur (vt in Embryone ante notatum est, prohibitum fuisse ob defectum motus pulmonum, oscilla & porositates cœcas, & inuisibiles aperientium claudientium) cum vero vna cum pulmonibus cor non desinat moueri, sed postea pulsare: & supernuere pergat: contingit sinistrum ventriculum, & arterias emittere in venas ad habitum corporis sanguinem, & per pulmones non recipere, & proinde quasi inanitas esse.

Sed hoc etiam in rem nostram non parum facit fidei, cum huius nulla alia causa (nisi quam nos ex nostra suppositione asserimus) adduci possit.

Præterea hinc patet, quo magis, aut vehementius arteriæ pulsant, eo citius in omni sanguinis hæmorrhagia inanitum iri corpus.

Hinc etiam in omni Lipothymia, omni timore, & huiusmodi, quando cor languidius & infirmius, nullo impetu pulsat, omnem contingit hæmorrhagiam sedari & cohiberi.

Hinc etiam est, quod corpore mortuo, postquam cor cessauit pulsare, non poteris, vel è iugularibus, vel cruralibus venis & arteriis aperitis villo conatu massæ sanguineæ, vltra partem mediam elicere. Nec laniò, si boui (postquam eius caput percusserit, & attritum reddiderit) iugulum prius non secuerit, quam cor pulsare desierit, totum sanguinem exhaurire inde poterit.

Denique hinc de Anastomosi venarum & arteriarum, vbi sit & quomodo sit, & qua de causa, nemo hæcenus, super ea, recte quidquam dixisse licet suspicari, ego in illa disquisitione iam sum.

CAPVT X.

Primum suppositum de copia pertransientis sanguinis è venis in arterias, & esse sanguinis circuitum ab obiectionibus vindicatur, & experimentis vltius confirmatur.

HÆcenus primum suppositum confirmatum est, siue res ad calculum reuocetur, siue ad experimenta, & autopsiam referatur. vide-
licet:

licet: quod sanguis pertranscat in arterias, maiori copia continue, quam ab alimento suppeditari possit, ita vt tota massa breui spatio illac pertransiente, necesse sit, vt circuitus fiat, & sanguis regrediatur.

Verum si quis hic dicat, quod magna copia possit pertransire & non necesse circuitum fieri, quin ab assumptis resarcire contingat, & exemplo esse lactis in mammis prouentus: vacca enim vna die lactis congios tres, vel quatuor vel septem, vel amplius reddit, mulier itidem duas, vel tres heminas alendo infantem, vnum vel duos, singulis diebus præbet, quas ab assumptis restitui manifestum est. Respondendum, quod cor tantundem, vel amplius, vna hora, vel altera, computatione facta, remittere constet.

Sin vero nondum persuasus, instaret, vsque dicendo, quod licet dissecta arteria, quasi data & aperta via, præter naturam contingat sanguinem cum impetu effundi; non tamen ita contingere integro corpore & non dato exitu, & arteriis plenis, vel secundum naturam constitutis, tantam copiam pertransire, tam breui spatio, adeo, vt regressum fieri sit necesse. Respondendum, quod ex ante dicta computatione, subducta ratione, apparet, quantum cor repletum vltius continet in sua dilatione quam in constrictione, tantundem (maiori ex parte) singulis pulsationibus emitti, & proinde in tanta copia, pertransire integro corpore, & secundum naturam constituto.

Sed in serpētibus & piscibus quibusdam, ligando venas per aliquod spatium infra cor, videbis spatium inter ligaturam & cor valde cito inaniri, ita vt regredi sanguinem (nisi autopsiam neges) asserere necesse habeas. Posterius etiā idè clare patebit in secundi suppositi confirmatione.

Hæc omnia vno exemplo confirmantes, concludamus, quo fidem oculis propriis adhibere vnusquisque possit, si anguem viuum dissectuerit, videbit plus quam per integram horam cor placide, distincte, pulsare & se tanquam vermem in constrictione (cum oblongum sit) eundem longitudinem contrahere, propellere; in Systole albidiori colore esse contra in Diastole; & reliqua pene omnia, quibus euidenter hanc veritatem confirmatum iri diximus (hic enim omnia longiora & distinctio a magis sunt) sed hoc peculiariter & luce clarius meridiana experiri licet. Vena caua partem inferiorē cordis subingreditur, exit arteria parte superiori, iā cōprehensa, vena caua vel tenaculis, vel digito, & pollice, sanguinisq; cursu intercepto, per aliquod spatium infra cor, videbis expul-